

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 17 Ιανουαρίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. Μετάφραση¹

Λέγεται (αναφέρεται) ότι ο Ηρακλής ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον Τίβερη ποταμό και ότι ο ίδιος κοιμήθηκε εκεί κουρασμένος από το δρόμο. Τότε ο βοσκός Κάκος, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του, έσυρε από τις ουρές σε μια σπηλιά μερικά βόδια γυρισμένα ανάποδα.

Τότε ο Πακούβιος είπε ότι ήταν βέβαια ηχηρά και μεγάλα όσα είχε γράψει, αλλά όμως ότι του φαίνονταν κάπως τραχιά και πικρά. «Έτσι είναι» είπε ο Άκκιος «όπως λες» και δεν μετανιώνω βέβαια καθόλου γι' αυτό διότι ελπίζω, ότι θα είναι καλύτερα αυτά που θα γράψω στη συνέχεια.

Αυτός όμως, (κύριοι) δικαστές, και βρέθηκε (έζησε) στην Ασία και έναν πολύ γενναίο άνδρα, τον πατέρα του, βοήθησε πολύ στους κινδύνους, παρηγόρησε στις ταλαιπωρίες, συγχάρηκε στη νίκη. Και αν η Ασία έχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινέσουμε τον Μουρήνα, επειδή είδε την Ασία, αλλά έζησε στην Ασία με εγκράτεια.

B1.α.

1. ~~β~~ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 12)
2. γ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 14)
3. α (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 15)
4. δ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 19)
5. γ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 19)

B1.β.

1. ε (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 15)
2. δ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 18)
3. β (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 19)
4. α (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 15)
5. γ (Λατινικά Β΄ Γενικού Λυκείου, τεύχος Α΄, σελ. 18)

¹ Η μετάφραση αντλήθηκε από το www.study4exams.gr

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

B2.α.

αγορά:	gregem	(1ο κείμενο)
λούσο:	luxuriae	(3ο κείμενο)
μαλακός:	mollia	(2ο κείμενο)
μοίρα:	meruisse	(3ο κείμενο)
σόνετο:	sonora	(2ο κείμενο)

B2.β.

1. ζ
2. στ
3. α
4. β
5. ε

Γ1. α.

speluncam:	speluncae
mugītus:	mugitui
infesto:	infestas
Accius:	Acci
aetate:	aetatem
desideranti:	desiderante
flagitium:	flagitiis
finem:	finium

Γ1.β.

Επίθετα	Επίρρημα θετικού βαθμού	Επίρρημα συγκριτικού βαθμού
mollia	molliter	mollius
matura	mature	maturius

Γ1.γ.

sūam:	vestra
ea:	eius
Hic:	haec

Γ2.α.

excitatus:	excites
dormivisse:	dormiemus
traxit:	trahendo
pergit:	pergeret
nascuntur:	nasciturum sis
fiunt:	facta eratis
fuit:	fuerint
vidit:	visurum esse

Γ2.β.

adduxisse: **adduc**
sensit: **senti**
gignuntur: **gignere**

Γ2.γ.

vixit: **vivebat**
obiecerunt: **obiciebat**
constituta est: **constituebatur**
susceptum: **suscipiebatur**

Δ1.α.

ex loco: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει **κίνηση από τόπο** (απομάκρυνση) στο **amovere**.
ex spelunca: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει **προέλευση** στο **auditus**.
vi: επιρρηματικός προσδιορισμός, **αφαιρετική οργανική του τρόπου** στο **prohibere**.
clava: επιρρηματικός προσδιορισμός **αφαιρετική οργανική του οργάνου** στο **interficitur**.
[Οι μαθητές πρέπει να αναγνωρίσουν τρεις (3) από τους παραπάνω επιρρηματικούς προσδιορισμούς]

Δ1.β.

ex qua: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο στο **fessus**
ob/per/propter viam [ob/per/propter + αιτιατική]

Δ1.γ. patri eius

Συντακτική διαφορά:

Η αντωνυμία **eius** λειτουργεί ως **ετερόπλωτος προσδιορισμός**, γενική κτητική στο **patri**, ενώ η αντωνυμία **suo** ως ονοματικός ομοιόπλωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο **patri**.

Νοηματική διαφορά:

Με την **eius** δηλώνεται **κτήση χωρίς αυτοπάθεια** (ως κτήτορας δηλαδή υποδεικνύεται πρόσωπο διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος της κύριας πρότασης), ενώ με τη **suo** δηλώνεται **κτήση με αυτοπάθεια** (ως κτήτορας δηλαδή υποδεικνύεται το υποκείμενο του ρήματος της κύριας πρότασης) (**Λατινισμός**).

Δ1.δ. [pastor: ονοματικός ομοιόπλωτος προσδιορισμός, **παράθεση** στο **Cacus**].
Cacus, qui pastor erat.

Δ1.ε. excitatus: επιρρηματική **χρονική** μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος **Hercules**
cum Hercules excitatus esset.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Α' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

- Δ2.α. partem:** υποκείμενο στο απαρέμφατο **esse** με ετεροπροσωπία
Atreus: ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός, παράθεση στο **nomen**
duriora: κατηγορούμενο στο εννοούμενο «**ea**» ή στην αναφορική πρόταση «**quae scripsisset**» που τίθεται ως υποκείμενο του εννοούμενου **esse**.
Απόλυτη σύγκριση
meruisse: ειδικό απαρέμφατο, υποκείμενο του απρόσωπου ρήματος **fuit**

Δ2.β. quae deinceps a me scribentur

[Το **quae** στην αρχική πρόταση είναι σε αιτιατική πτώση (ενεργητικό αντικείμενο) ενώ μετά τη μετατροπή τρέπεται σε ονομαστική πτώση (παθητικό υποκείμενο) και, παρά τη σύμπτωση των δύο τύπων, βαθμοδοτείται εφόσον έχει υπάρξει γραμματική αλλαγή]

Δ2.γ.

- Δευτερεύουσα επιρρηματική **χρονική** πρόταση που λειτουργεί ως **επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου** στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το **devertit**.
- Εισάγεται με τον ιστορικό – διηγηματικό σύνδεσμο **cum** γιατί αναφέρεται σε διηγήσεις του παρελθόντος.
- Εκφέρεται με υποτακτική γιατί ο ιστορικός **cum** υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας, δημιουργώντας μια σχέση **αιτίου και αιτιατού** ανάμεσά τους, ενώ είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού **venisset**, γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου **devertit** και δηλώνει το **προτερόχρονο** στο **παρελθόν**.

Δ2.δ.

Cacus debet boves quosdam in speluncam caudis **trahere** aversos.

Δ2.ε.

Cicero credidit **eam/illam** ob rem **accusatores** non Asiae nomen Murenarum **obicisse**.
 [Εφόσον η εξάρτηση απομακρύνει την αντωνυμία **Quam** από το ισχυρό σημείο στίξης (τελεία), χάνει πλέον την ιδιότητά της ως δεικτική και οι μαθητές πρέπει να την αντικαταστήσουν με μία από τις δεικτικές αντωνυμίες **eam** ή **illam**].
 [Το υποκείμενο του ρήματος **obicierunt** «**accusatores**» κατά την απαρεμφατική σύνταξη τρέπεται σε πτώση αιτιατική και, παρά τη σύμπτωση των δύο τύπων, βαθμοδοτείται εφόσον έχει υπάρξει γραμματική αλλαγή]